

Горячкіна В.Б.
студентка 4-го курсу, Центру заочної форми навчання
Одеського національного економічного університету
Науковий керівник
Сукач О. О., к.е.н., ст.викл.,
Одеський національний економічний університет

ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ЧИННИК АКТИВІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ

Інвестиції відіграють найважливішу роль в підтримці і нарощуванні економічного потенціалу країни та її регіону. Сучасне українське ділове середовище не є сприятливим для залучення прямих іноземних інвестицій в реальну економіку.

Інвестиційні ресурси розподіляються між регіонами України вкрай нерівномірно, в основному концентруючись у великих мегаполісах і багатих природними ресурсами регіонах. Решта регіонів і велика частина переробних галузей України не мають можливості використовувати інвестиційний потенціал.

За своїм географічним положенням, природно-кліматичних умов, за кількістю туристичних підприємств і курортно-оздоровчих установ Одеський регіон займає провідне місце в Україні.

Досить багаті природні ресурси, сприятливі кліматичні умови, широкі можливості для розвитку морських та річкових круїзів, кваліфікована робоча сила роблять сприятливі умови для збільшення прямих іноземних інвестицій в Одеський регіон, сприяють переходу економіки регіону від кон'юнктурного до інноваційного підйому.

У сучасних умовах для вирішення завдань розвитку економіки Одеського регіону на довгострокову перспективу і забезпечення економічного зростання необхідний комплексний підхід до проблеми залучення інвестиційних ресурсів та активізації інвестиційної діяльності господарюючих суб'єктів регіону.

Тому першочергового значення набуває обґрунтування методів та інструментів залучення прямих іноземних інвестицій, достовірна оцінка і рішення проблем реальних можливостей їх залучення в економіку Одеського регіону.

Проведемо аналіз географічної структури та динаміки прямих іноземних інвестицій Одеського регіону.

На території області розміщені 7 морських і річкових портів із загальним вантажообігом близько 50 млн. тонн (70% загальноукраїнського вантажообігу) [1].

Промисловість області відрізняється розвиненими переробними галузями, представленими досить великими підприємствами, і практично повною відсутністю видобувних галузей.

Основну частку промислового виробництва Одеської області забезпечують підприємства харчової промисловості. Крім традиційних підприємств по переробці молока, м'яса, виробництва хліба та інших продовольчих товарів, в області зосереджений цілий ряд консервних, цукрових і рибних заводів. Значну роль в Одеській області відіграє виноробство.

В м. Одеса розташовано декілька порівняно невеликих хімічних підприємств, а також Одеський припортовий завод [1].

Машинобудування області відрізняється досить розгалуженою структурою і концентрацією відразу декількох підприємств деяких підгалузей – це верстатобудування, судноремонтні підприємства та інші [1].

Область має високий агровиробничий потенціал і є основним виробником винограду в Україні, також регіон виділяється великим зерновим господарством [1].

Проведемо аналіз динаміки прямих іноземних інвестицій з країн світу в економіці Одеської обл. протягом 2014-2018 рр. (табл.1).

Таблиця 1

Динаміка прямих іноземних інвестицій з країн світу в економіці Одеської обл. протягом 2014-2018 рр., тис. дол. США

Країна	Роки					Відхилення 2018/2014 (%)
	2014	2015	2016	2017	2018	
1	2	3	4	5	6	7
Австрія	390,8	246,1	396,5	361,0	936,9	+139,7
Об'єднані Арабські Емірати	1432,3	1948,9	7860,7	10315,1	7434,3	+419,0
Бельгія	3602,5	5971,4	8704,8	10422,2	10035,3	+178,6
Болгарія	4910,6	4820,8	6089,3	6826,2	6992,9	+42,4
Гонконг	833,5	831,1	830,4	832,0	1812,1	+1,2
Греція	9285,4	9138,0	9849,4	9359,6	9390,8	+1,1
Грузія	118,4	124,3	131,1	132,7	131,2	+10,8
Латвія	1032,5	1078,4	1129,4	1178,7	1235,1	+19,6
Люксембург	10023,4	9941,9	9915,9	2819,4	20368,2	+103,2
Монако	39941,1	42229,4	52389,7	52267,3	43296,0	+8,4
Панама	34447,8	35505,0	35290,2	35244,8	35055,0	+1,8
Сінгапур	68515,3	115856,9	219280,6	240645,2	234089,1	+241,7
Туреччина	3489,0	7150,2	4839,8	4188,5	4250,5	+21,8
Усього	176574,6	234842,4	356707,8	374582,7	375027,4	-112,4

З таблиці можемо побачити, що в 2018 р. величина іноземних інвестицій в Одеську область з Австрія, Об'єднані Арабські Емірати, Бельгія, Болгарія, Гонконг, Греція, Грузія, Латвія, Люксембург, Монако, Панама, Сінгапур, Туреччина мала тенденцію до зростання.

В 2018 р. величина прямих іноземних інвестицій в промисловість Одеської області склав 538402,5 тис. дол. США. Порівняно з 2018 р. зменшився на 24575,3 тис. дол. США або на 4,4 %.

Обсяг залучення прямих іноземних інвестицій в галузь транспорту, складського господарства, поштову та кур'єрську діяльність в 2018 р. складала 316003,8 тис. дол. США. Порівняно з 2018 р. зменшився на 16132,3 тис. дол. США або на 4,9 %.

Величина прямих іноземних інвестицій в 2018 р. що припадала на операції з нерухомим майном склав 178973,1 тис. дол. США. Порівняно з 2018 р. збільшився на 10472,8 тис. дол. США або на 6,2 %.

Проаналізуємо питому вагу прямих іноземних інвестицій в Одеській обл. за видами економічної діяльності в 2018 р.

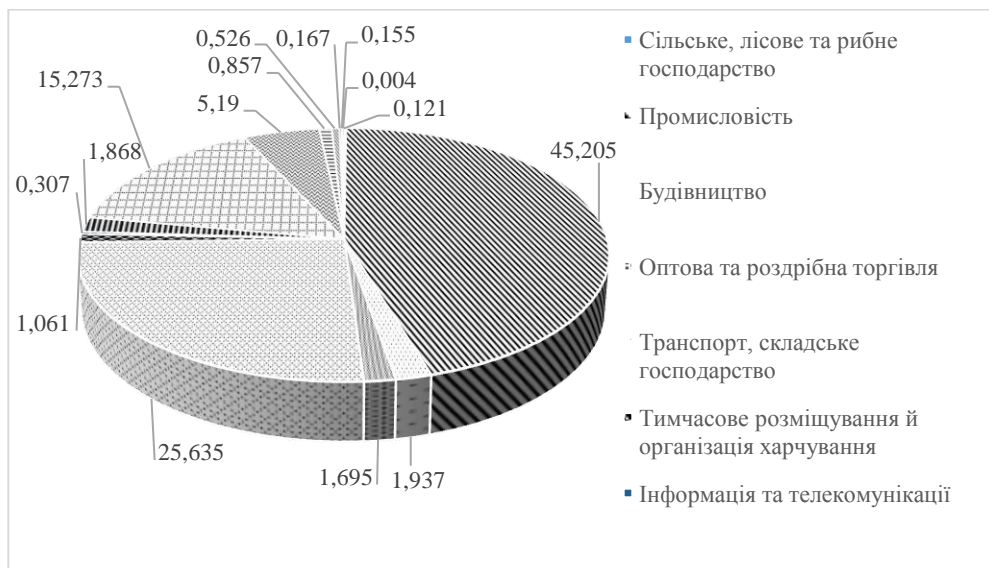


Рис. 1 Питома вага прямих іноземних інвестицій в Одеській обл. за видами економічної діяльності в 2018 р.

В 2018 р. найбільшу питому вагу і структуру прямих іноземних інвестицій за видами економічної діяльності займали: промисловість (питома вага в структурі прямих іноземних інвестицій – 45,205 %), транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (питома вага в структурі прямих іноземних інвестицій – 25,635 %), операції з нерухомим майном (питома вага в структурі прямих іноземних інвестицій – 15,273 %).

Висновок

Прямі іноземні інвестиції в Одеську обл. мали тенденцію до зниження. Основною причиною залишається непослідовна політика залучення прямих іноземних інвестицій в регіон, недосконале законодавство в сфері захисту іноземних інвесторів, нестабільність фінансового ринку в Україні, а також нестабільна політична та економічна ситуація.

Досліджуючи динаміку прямих іноземних інвестицій в Одеську область протягом 2014-2018 рр. було визначено загальну тенденцію до скорочення. В 2018 р. величина прямих іноземних інвестицій в область складала 375027,4 тис. дол. США. Порівняно з 2014 р. знизилась на 112,4 %.

В 2018 р. найбільшими інвесторами Одеської області був Сінгапур (питома вага – 19,392%).

Найбільшу питому вагу і структуру прямих іноземних інвестицій за видами економічної діяльності Одеської обл. в 2018 р. займали: промисловість (питома вага в структурі прямих іноземних інвестицій – 45,205 %), транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (питома вага – 25,635 %), операції з нерухомим майном (питома вага – 15,273 %).

Список джерел:

1. Про Одещину // Одеська обласна державна адміністрація , URL: <http://oda.odessa.gov.ua/info/pro-odewinu/harakteristika/>.
2. Офіційний сайт Головного управління статистики в Одеській області , URL: <http://www.od.ukrstat.gov.ua>
3. Одеська область // Україна сьогодні, URL: <http://www.rada.com.ua/ukr/RegionsPotential/Odesa/>.
4. Вовчак О.Д. Інвестування: Навч. посібник. – Львів: Новий Світ – 2010, 2007. – 544 с.